

Energiatehokkuussopimukset

KEHTO-foorumi, Lahti 10.11.2016

Kalevi Luoma

Päästöttömän, **uusiutuvan** energian käyttöä lisätään kestävästi niin, että sen osuus 2020-luvulla nousee **yli 50** prosenttiin ja omavaraisuus yli 55 prosenttiin sisältäen mm. turpeen.

Luovutaan hiilen käytöstä energiantuotannossa 2020-luvun aikana

Puolitetaan tuontiöljyn käyttö kotimaan tarpeisiin 2020-luvun aikana

Juha Sipilän hallitusohjelmasta

Ilmasto- ja energia-asiat

- Lähes nollaenergiarakentamisen lainsäädäntö (YM) 1.1.2018 alkaen uudisrakentamisessa, lakiesitys HE 220/2016 annettu 20.10.2016
 - Hyvä suunnittelu, turvallinen toteutus ja osaava käyttö
- Kuntien kestävien hankintojen edistäminen (yhdessä Motiva ja Julkisten hankintojen neuvontayksikkö)
 - Resurssitehokkuus, osaava ostaja
- Vaihtoehtoiset käyttövoimat liikenteessä (LVM) direktiivin toimeenpano (sähkö, kaasu, vety); työ päättyy syksyllä 2016
 - Markkinaehtoisuus, hybridit ja biokomponenttien sekoitus, aikajänne
- Keskisuurten polttolaitosten päästödirektiivin toimeenpano (hiukkaspäästöt alle 1-50 MW, YM); työ alkaa loppuvuodesta 2016
 - Pienten laitosten toimintaedellytykset ja rekisteröinti

Ilmasto- ja energia-asiat

- Pariisin ilmastosopimus tuli voimaan 4.11.2016
- Energia-ja ilmastostrategian päivitys (TEM) ja keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnittelu (YM)
 - Meille tärkeää: alueellinen ilmasto- ja energianeuvonta
- EU 2030 päästötavoitteiden -40 % toimeenpano
 - Meille tärkeää: kohtuullisuus ja toteutettavuus
- Energiatehokkuussopimus 2017-2025
 - Meille tärkeää: riittävä kattavuus ja kuntien osaaminen

ENERGIATEHOKKUUS- SOPIMUS **2017–2025**

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

ELINKEINOELÄMÄN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS

TEOLLISUUS

Energiavaltainen teollisuus |
Elintarviketeollisuus | Kemianteollisuus
Teknolohiteollisuus | Puutuoteteollisuus
Yleinen teollisuus

ENERGIA-ALA

Energiantuotanto
Energiapalvelut

PALVELUALA

Kaupan ala | Matkailu- ja
ravintolapalvelut | Autoala |
Yleinen palveluala

KIINTEISTÖALAN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS

TOIMITILAKIINTEISTÖT
VUOKRA-ASUNTOYHTEISÖT

KUNTA-ALAN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS

KAUPUNGIT & KUNNAT
KUNTAYHTYMÄT

HÖYLÄ IV ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS

LÄMMITYSPOLTTONESTEIDEN
JAKELU
Öljylämmityskiinteistöt

Energiatehokkuussopimus ensisijainen valinta

- Energiatehokkuussopimus on ensisijainen keino täyttää EU:n energiatehokkuusvelvoitteet
 - [Energiatehokkuusdirektiivi \(2012/27/EU\)](#) (EED)
 - Sopimustoiminnan tulosten on tavoitteena kattaa yli puolet energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanokaudella 2014–2020 direktiivin 7 artiklan mukaisesta sitovasta kansallisesta energiansäästötavoitteesta.
- Vaihtoehto lainsäädännölle tai muille uusille pakkokeinoille
- Onnistuu kun sopimustoiminta on riittävän kattavaa ja toiminta aktiivista ja tavoitteellista

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

ELINKEINOELÄMÄ | KUNTA-ALA | KIINTEISTÖALA | ÖLJYLÄMMITYSKIINTEISTÖT

ENERGIANSÄÄSTÖ-
SOPIMUKSET

1997–2007

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

2008–2016

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

2017–2025

- Kattava energiatehokkuussopimustoiminta käynnistyi jo vuonna 1997
- Sopimustoiminta on tuottanut toivottuja tuloksia
- **Vanhat sopimukset eivät jatku**
- **Uusi sopimuskausi käynnistyi 14.10.2016**

Allekirjoitustilaisuus 14.10.2016 Säätytalolla

14.10. 2016 liittyneet

Helsinki

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

Hyvinkää

li

Jyväskylä

Jämsä

Kuopio

Nurmijärvi

Oulu

Pieksämäki

Puolanka

Rauma

Seinäjoki

Turku

Tuusula

Vantaa

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

SOPIMUSKAUSI | SOPIMUSJAKSOT | LIITTYMINEN

ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUSKAUSI 2017–2025

1. JAKSO 2017–2020 (4 VUOTTA)

2. JAKSO 2021–2025 (5 VUOTTA)

Energiatehokkuusdirektiivin (EED)
toimeenpanokausi 2014–2020

- Sopimukseen liitytään pääsääntöisesti koko yrityksen/yhteisön energiankäytöllä
- Sopimukseen liitytään koko kaudelle 2017–2025
 - Vuoden 2018 loppuun mennessä liittyneiden on mahdollista irtautua sopimuksesta vuoden 2020 lopussa ilman energiatukiin liittyviä mahdollisia seuraamuksia

Hyödyt

Energiatehokkuussopimus 2017–2025

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

NÄITÄ SÄÄSTÄMME

SÄHKÖ

LÄMPÖ JA KYLMÄ

POLTTOAINEET

VÄLITTÖMIÄ JA
VÄLILLISIÄ
KUSTANNUKSIA

HIILIDIOKSIDIA JA MUITA
PÄÄSTÖJÄ

Tuloksena tuntuvia säästöjä

2008–2014 TOTEUTETUILLA TOIMILLA SAAVUTETTU VUODEN 2015 ALUSSA:

+ 1 TWh/a asiakkaat

12
TWh/a

9,5
TWh/a
LOPPUKÄYTTÖ

Sähkön säästö **3,3** TWh/a

Lämpöenergian säästö **6,3**
TWh/a

Polttoaineiden säästö **2,5** TWh/a

Hiilidioksidipäästöjen vähenemä **3,6** miljoonaa tonnia/a

Säästöt energiakustannuksissa noin **440** miljoonaa euroa/a
Investoinnit energiatehokkuuteen 2008-2014 **792** miljoonaa euroa

Määrä vastaa
yhteensä
yli 600 000
pientalon
vuosittaista
energiankäyttöä

Asiakkaille suunnatun
energiatehokkuusneuvonnan
säästövaikutus
noin 50 000
pientalon vuosittainen
energiankäyttö

Tavoitteita

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

Sopimustoiminnan kattavuustavoitteet vuoden 2018 lopussa

ELINKEINOELÄMÄ

- **Energiavaltainen teollisuus:** yrityksistä **100 %**
- **Keskisuuri teollisuus ja yksityinen palveluala:** toimenpideohjelma-alueiden energiankäytöstä **50 %–65 %**
- **Energiantuotanto:** sähköntuotannosta **85 %**, kaukolämmön tuotannosta **70 %**
- **Energiapalvelut:** sähkön ja kaukolämmön jakelusta ja myynnistä **80 %**

KIINTEISTÖALA

- **Toimitilakiinteistöt:** sopimuksen kohderyhmän huoneistoalasta vähintään **80 %**
- **Vuokra-asuntoyhteisöt:** sopimuksen kohderyhmän huoneistoalasta vähintään **80 %**

KUNTA-ALA

- **Kunnat ja kaupungit:** asukasluvusta vähintään **75 %**

LÄMMITYSPOLTTONESTEIDEN JAKELU – ÖLJYLÄMMITYSKIINTEISTÖT

- **Höylä IV:** lämmityspolttonesteiden toimitusmäärästä vähintään **80 %**

Säästötavoite 2017–2025

KUNTA-ALA |

- **Ohjeellinen** energiamääräinen **tavoite määritellään** liittymisvaiheessa
- Tavoite asetetaan vuodelle 2025 ja välitavoite vuodelle 2020
 - Tavoite vuodelle 2025 vastaa 7,5 % liittyjän energiankäytöstä
 - Tavoite vuodelle 2020 vastaa 4 % liittyjän energiankäytöstä
- Tavoite lasketaan liittymishetkellä käytössä olevasta normaalia toimintaa edustavan vuoden energiankäytöstä
- Energiankäytön **ei edellytetä** tavoitevuosina 2020 ja 2025 olevan sopimukseen liittymistilannetta alempi
- Toimenpiteiden energiansäästövaikutuksen on oltava voimassa tarkasteluvuonna

Mihin sitoudumme?

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

JATKUVA PARANTAMINEN | KUNTA-ALA

- Tavoitteena on liittää energiatehokkuus, energiansäästö ja pyrkimys uusiutuvan energian osuuden lisäämiseen osaksi kunnan/kuntayhtymän toimintaa
- Tavoitteiden saavuttamiseksi liittyjä sitoutuu:
 - Toiminnan **organisointiin** ja suunnitteluun
 - Energiatehokkuuden huomioon ottamiseen **suunnittelussa ja hankinnoissa**
 - Energiankäytön tehostamismahdollisuuksien **selvittämiseen**
 - Kustannustehokkaiden energiankäytön tehostamistoimenpiteiden **toteuttamiseen**
 - Energiankäytön **seurantaan** ja sen hyödyntämiseen suunnitelmallisesti
 - Henkilökunnan **koulutukseen** ja energiatehokkuusasioiden viestintään
 - Alueellisen **yhteistyön** ja koordinaation edistämiseen
 - Vuosittaiseen **raportointiin**

Mikä muuttuu?

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

Muutoksia verrattuna sopimuskauteen 2008–2016

KUNTA-ALA

- Uusi kunta-alan energiatehokkuussopimus kaudelle 2017–2025 noudattelee pääpiirteissään sisällöltään ja velvoitteiltaan kunta-alan energiatehokkuussopimusta ja energiaohjelmaa kaudella 2008–2016
- Muutoksia mm.:
 - **Yksi** kunta-alan **sopimus**, johon kaikki kunnat, kaupungit ja kuntayhtymät liittyvät koosta riippumatta
 - Sopimuksesta 2017–2025 on **mahdollisuus irtautua** ilman sopimuksen perusteella myönnettyjen energiatukien mahdollista takaperintää **vuoden 2020** lopussa
 - Liittyjän ohjeellisen **tavoitteen asettelu on päivitetty** vastaamaan EU:n energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanoon liittyviä tarpeita
 - Tavoitteen toteutumisen seurantaan hyväksytään toimenpiteet, jotka on toteutettu tavoitteen laskentaa vastaavalla kaudella – ei varhaistoimia
 - Kunta-alan toimijat liittyvät **asuinrakennuskantansa** ensisijaisesti Kiinteistöalan vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelmaan (VAETS)
 - Liittyjän toimenpiteitä ja velvoitteita on joiltain osin päivitetty

Liittyminen

Energiatehokkuussopimus 2017–2025

Sopimuksen kattavuus

SOPIMUKSEEN LIITETTÄVÄ ENERGIANKÄYTTÖ

- Sopimus koskee **kaikkea** kaupungin/kunnan/kuntayhtymän **hallinnassa olevaa energiankäyttöä** – sähköä, lämpöä ja polttoaineita
 - omistettut, vuokratut ja vuokralle annetut rakennukset
 - katu- ja muu ulkovalaistus
 - vesihuolto
 - jätehuolto
 - joukkoliikenne
 - omat kuljetukset ja työkoneet
- Sopimuksen mukainen **tavoite** lasketaan **koko energiankäytöstä**
 - Säästötoimenpiteet kohdistetaan sinne, missä se on mielekkäintä
- Energian tuotannon, siirron ja jakelun sekä asuinrakennusten energiankäyttö liitetään ensisijaisesti niille tarkoitettuihin sopimuksiin

Osakeyhtiöt ja yhteiset kuntayhtiöt

KUNNAN OMISTAMAT TAI OSAOMISTAMAT YHTIÖT JA LIIKELAITOKSET

- Tavoitteena on, että kuntapalveluja tuottavat yhtiöt tai liikelaitokset liittyvät johonkin energiatehokkuussopimukseen
 - Jos kuntapalveluja tuottavat yhtiöt tai liikelaitokset eivät ole liittyneet tai liity Elinkeinoelämän tai Kiinteistöalan energiatehokkuussopimukseen ne liitetään **pääsääntöisesti kunta-alan** sopimukseen
- Useamman sopimuskunnan omistuksessa olevien toimintojen – esimerkiksi jäte- ja vesihuolto-yhtiöt, satamat, ruokapalvelut, työterveys ja muut vastaavat – liittämistä jonkin kunnan sopimukseen jäsenet sopivat keskenään
 - **Yhtiö** tai liikelaitos liitetään **vain yhden kunnan sopimukseen**
 - Yhteisomisteinen yhtiö voi olla mukana tässä sopimuksessa, vaikka kaikki osakaskunnat eivät olisi liittyneitä

Toiminnan organisointi

Energiatehokkuussopimus 2017–2025

Toiminnan organisointi

SOPIMUKSEN VASTUUHENKILÖ JA YHDYSHENKILÖ – KUNTA-ALA

Sopimuksen **vastuuhenkilö** huolehtii

- sopimuksen toimeenpanon ja tehtävien organisoinnista
- resursoinnista sopimuksen toimeenpanon mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Sopimuksen **yhdyshenkilö(t)**

- Liittyjä nimeää sopimukseen liittyessään sopimuksen yhdyshenkilön, joka toimii yhteyshenkilönä sopimusosapuoliin, Motivaan ja liittyjän omassa organisaatiossa.
- sopimuksen yhdyshenkilö vastaa raportoinnista, jos raportointivastuuhenkilöitä ei ole erikseen nimetty.
 - Liittyjä voi halutessaan nimetä erikseen myös rakennusten energiankulutuksen seurantatietojen vastuuhenkilön.

Vuosiraportointi Tavoitteen seuranta

Energiatehokkuussopimus 2017–2025

Energiansäästö energiatehokkuussopimustoiminnassa

MITÄ VOI RAPORTOIDA ENERGIANSÄÄSTÖNÄ | KUNTA-ALA

- Toteutettujen säästötoimenpiteiden ja niiden vaikutusten (kWh) raportointi vuosittain sopimustoiminnan seurantajärjestelmään on keskeinen sopimusvelvoite
- Energiansäästöllä tarkoitetaan aktiivisin toimenpitein aikaan saatua energiankulutuksen vähentämistä nykytasosta verrattuna energiamäärään, joka toteutuisi ilman aktiivisia toimenpiteitä
- Energiansäästöksi voidaan laskea myös aktiivisin toimenpitein saavutettua tulevaa energiankulutuksen vähentämistä kuten esimerkiksi
 - määräystasoa parempi uudisrakentaminen tai
 - ecodesign-tasoa parempien laitteiden hankinta
- Toimenpiteen takia vuosittain säästettävä energia (kWh) määritetään mittaamalla ja/tai laskennallisesti

Valtion tuet

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

Tuki energiakatselmuksiin ja energiatehokkuusinvestointeihin

ELINKEINOELÄMÄ | KUNTA-ALA | KIINTEISTÖALA

- Valtio **tukee*** **Motiva-mallisia energiakatselmuksia** ja -analyysyjä
 - Energiatehokkuuslain (1429/2014) 6 pykälän mukaisia suurten yritysten pakollisia energiakatselmuksia ei tueta
- Valtio **tukee*** **tapauskohtaisesti uuden energiatehokkaan teknologian** käyttöönottoon liittyviä **investointeja***
- Energiatehokkuussopimukseen liittyneillä on **mahdollisuus hakea valtion harkinnanvaraista tukea*** myös tavanomaisen tekniikan energiatehokkuus**investointeihin**

* Tukea ei myönnetä asuinkiinteistöille

Vihreä laina

- Kuntarahoitus Oy voi lainoittaa energiatehokkaita ja ilmastopäästöjä vähentäviä investointeja edullisilla vihreillä lainoilla
- Tähän mennessä on rahoitettu energiatehokkaita kouluja ja monitoimitaloja, päiväkoteja, jäteveden puhdistamoja ja joukkoliikennehankkeita
- Lisätietoa <https://www.kuntarahoitus.fi/vihreaa-rahoitusta-saaneet-hankkeet>

**ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET**

LIITY VASTUULLISTEN ENERGIANKÄYTTÄJIEN JOUKKOOKON!

www.energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi

**ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET**